

## НА ШЛЯХУ ДО РЕАЛІСТИЧНОГО НАВЧАННЯ АКАДЕМІЧНОГО ПИСЬМА

*В статті аналізуються засади становлення навичок наукового письма. Розглядаються особливості жанрового підходу, звертається увага на спеціальні лексичні та синтаксичні засоби, властиві певному науковому контекстові, на різні функціональні типи текстів, а також даються рекомендації щодо вдосконалення наукового стилю.*

Успішне багатоцільове спілкування англійською мовою здійснюється сьогодні за умови володіння усіма мовними навичками, серед яких писемні навички здобуваються чи не найболючіше. Адже письмо сьогодні — це не лише механічні вправи, спрямовані на формування навичок, не лише маніпуляція засвоєними синтаксичними структурами. Необхідно зважати ще й на риторичний аспект письма, на жанр, адресата, стильові особливості, тобто необхідно поєднувати водночас різноманітні навички [1,2].

Програма наукового письма, розроблена в університеті “Киево-Могилянська академія” для студентів магістеріуму з економіки, спрямована на інтегрування вже здобутих мовних навичок і навчання чи розширення умінь, характерних для науковців-економістів. Уміння, які водночас необхідно застосовувати, є багаторівневими, такими, що охоплюють процес формування думки, скерування її в певні риторичні рамки, залежно від кінцевого призначення, передачу її відповідними лексико-граматичними засобами з урахуванням стильових особливостей.

Жанровий підхід до навчання письма не обмежується статистичним описом вживання мовних засобів, а передбачає аналіз і відпрацювання тих лексико-граматичних структур, які використовуються для успішного забезпечення цілей і комунікативних завдань. Наприклад, екзистенційна конструкція з “there” у тексті представляє основну тему чи підтему для подальшого розвитку, а так звані “розщеплені” (cleft) структури з “it” та “wh”, нетипові для усного мовлення, широко вживаються на письмі з метою виділення думки. Таким чином, граматику на рівні тексту переглядається з тим, щоб навчити студентів правильно користуватись певними синтак-

сичними структурами в залежності від жанру й мети письмового завдання. Відпрацювання жанру та формату різних функціональних типів тексту здійснюється шляхом аналізу відповідних зразків текстів, реферування і подальшого написання власних текстів у межах жанру та кінцевого аналізу. Такий аналіз дозволяє скерувати увагу на взаємозв'язок функції, структури і змісту, а також уникнути вже на початкових письмових завданнях деяких огріхів, які спостерігаються не лише через інтерференцію, але і внаслідок браку досвіду в організації англійського тексту.

Такі поставлені перед викладачем і студентом цілі вимагають ретельного підбору лексичних і синтаксичних завдань і вправ, які забезпечують послідовне їх ускладнення, шліфування необхідних умінь. Ці завдання мають бути різноманітними при одночасному підпорядкуванні певній поставленій меті. Це і читання з наступним аналізом, оцінкою, експертизою, обговоренням, рецензією чи взаємним редагуванням студентами. Це виконання механічних і творчих вправ, публічний виступ, відеозаняття з подальшою дискусією.

Використання оригінальних матеріалів, якими користуються в європейських та американських вузах, посилює мотивацію та поліпшує якість підготовки майбутніх фахівців.

Вдосконалення так званих “інструментів” науковців передбачається при написанні невеликої за обсягом (4—6 сторінок) пошукової праці, коли поряд з використанням набутих на першому етапі навчання навичок, студенти відпрацьовують механічні навички прямого і непрямого посилання, дистанціювання, уникнення зайвої категоричності висловлювання, укладання

бібліографії чи розташування приміток за вимогами світового наукового товариства.

Загалом, слід відзначити, що апробована програма академічного письма видається зба-

лансованою та виваженою, спрямованою на реальне вдосконалення умінь, необхідних науковцям.

1. *Miller, Tom*, ed. "Functional approaches to Written" ; Text : Classroom application.

*Washington, D.C.*:United States Information Agency, 1997, 228 p.

2. *Swales, John M. and Christine B. Feak*: Academic Writing for Graduate Students.

*Ann Arbor*: Th University of Michigan Press, 253 p.

*Baturska L. A., Omelianenko L. O.*

## **SOME ASPECTS OF TEACHING ACADEMIC WRITING**

This article analyses factors which contribute to the development of academic writing skills taught at NaUKMA, Economics Programme. Considered are genre peculiarities, lexical and syntactic devices of expressing certain contexts; also strategies for understanding the relationship between function, structure and content.